



ПРІПБ. ѿ ѿ. НН КУРІАЛБ Н МЕΘΟΔІИ.  
 МИПРОПОДІПБІ ВЪЛЕГРАДА ВЪ  
 МОРАВСКУЮ ЗЕМЛБІ, ДА УЧИПЕЛБІ  
 СЛАВЕНСКБІХБ СПРАНО А. 1749.

S. SPP. NN. CYRILLUS et METHODIUS  
 Episcopi et Apostoli Moraviae, qui multas  
 Sclavoniae magnae, aliarum que Regionum gentes  
 cum eorum Regibus ad fidem Christi perduxerunt.  
*Ex Martyrol. Rom. q. Mart.*

# AZBUKA SLAVENSKA

izjasnena

Rimskom, po Pravopisaniju Dalmatskomu, Horvat-  
skomu, Slavonskomu, i Krajskomu;

Ljubitelem

svojega jezuka i pisma.

---

*Sapienti pauca.*

---

# ЇЗБУКА СЛАВЕНСКА

ИЗЈАСНЕНА

Римскомъ, по Правописанію Далматскомъ,  
Хорватскомъ, Славонскомъ, и Краинскомъ;

Любителемъ

свогѣ ѣзыка и писма.



U MLJETKAN, 1814.

---

U Slavenskoj Knigopisatni Pane Theodosieva.

---

ИЖДНВЕНІЕМЪ

Преподобнѣйшаго Господина

Г Е Р А С І М А З Ё Л И Ч А ,

Архімандрита

Свято-Успенскіа Общежителнаго  
Обители Крѣпы,

бывшаго

Генерал-Вікаріа надъ правосла́вными во-  
то́чнаго исповѣданіа Цѣрквами въ Дал-  
матіи, и наконецъ въ лицѣ Которетѣи.


## Ç I T A T E L J U

zdravstvovati !

**A**zbuka, pokazavshase najprije u *Serbskom* narječiju iliti dialektu, u kojem *Ss. Kyrill i Methodij* okolo polovine devetoga stoljetija ponesoshe Sveto Pismo k'ostalym *Slavenskim*, ili kako drughii govore, *Slovinskim* Narodom, zovese *Serbska*, i *Slaveno-Serbska*; a *Slavenska* za to, shto je od tada medju *Slavjane* od *Adriatskoga* i *Czernoga*, do *Blatskoga*, *Sjevernoga* i *Vostočnoga* *Morja* razvedena, i shto njom do vjeka najbolje pishese svako narječije *Slavenskoga* jezyka.

Ovyj jezyk, premda je vech u mnogo zemaljaa sasvim izkorenjen, broi josh i danas preko petdeset millionaa ljudij: *Dalmaczia*, svi *Ostrovi* iliti *Otoczy* *Adriatskii*, *Lukà* (*Bokka*) *Kotorska*, komad *Albanie*, *Czerna Gorà*, *Erczegovina*, *Bosna*, *Serbia*, *Bugarska*, *Srem*, *Slavonia*, *Horvatska*, *Istria*, *Krajnska*, *Karintia*, *Styria*, *Pannonië*, *Boemia*, *Moravia*, *Sljezia*, *Luxatska*, *Poljska*, *Russië*, govore *slavenski*, a ne pishu vyshe nego sami *Russi*, *Bugari* i *Serbli*! Ostalii svi kerpe, svak na svoj naçin, s' *Azbukom* *Rimskom*, ne mogu jedan drugoga knjigaa citati, i zatiru sami nemilo svoj slavnyj jezyk i *slavenskij* rod.... O *Knixniczy*! o *Knixniczy*!

*Azbuka Slavenska, stavljena po redu Rimske.*

	a	А а - - - - - 
	b	Б б
<i>Dalmat: Horv: i Slavon:</i>	cz	Ц ц
	d	Д д
	e	Е е Е
	f	Ф ф (gherçko)
<i>Dalm: gh, Horv: i Slav:</i>	g	Г г
<i>Dalm: Horvat: i Slavon:</i>	h	Х х
	i	І і, Ии (Ыы, Уу V' V')
	j	Ј ј
	k	К к
	l	Л л
	m	М м
	n	Н н
	o	О о, 0o. Ѡ ѡ, ѡ ѡ
	p	П п
	q	(К к)
	r	Р р
<i>Horv: sz, Dalm: i Slav:</i>	s	С с с
	t	Т т
	u	У у (Oy oy) Ѹ ѹ
	v	В в, У у (gherçko)

Sljeduј i čitaj .

Їзвѣка, ѡмш, ѡдѡмѡ, ѡрмоніа, ѡрѡбіа .

Благò, безлòбіє, бѣти, бѣтѡва, бѣздана .

Цѣрква, царѣтѡва, царіца, цѣпела .

Далмáціа, добротà, достòнный, дѡбрава .

Ѣлісѣй, Ѣлена, Ѣпіскопѣтѡ, Ѣврѣн .

Філадѣлфіа, філòсофѡ, фòсфорн, фортѡна .

Главà, гнѣати, гòспода, гѣрло, грòздіє .

Хорвáтска, хвалà, Хрїстїанн, хòхотн .

Їсторїа, Їталїа, Їстрїа; ѡгла, ѡх, ѡмєнà .

Їерѣй, Їздѣн, Ѳрдàнє, Ѳвнїй, Ѳвлїй .

Країнєска, кнїга, крыло, кòпыта, кòло .

Лòза, лицє, лїснца, лѡцы, лѡвдн .

Мòре, мàтн, мѡдрш, млѣко, мрãвн .

Нѣко, ногà, нїзкш, нãйтн, нѡднтн .

Ѳвцà, Ѳлово, Ѳтцѣ; ѡтворн, ѡкраннтн .

Птица, пїсма, пнтãтн, плãтно, прїнмїтн .


Рѡссїа, рãй, рѡкà, разговòрн, рѣбра .

Славєно-Сѣрєн, Славòнїа, сѣрдцє, сѣкрò .


Тѣтка, ткãннца, тѣква, тãнна, трн .

Ѳстà, Ѳднца, Ѳтецѣ, Ѳзда, Ѳсмòтрнтн .

Водà, вїнò, вѣрѡца; Ѣва, Ѣврѡпа .

Rimsko	x	Ѣ ѣ (gherçko) - -	
Rimsko	y	Ѥ ѥ, Ѧ ѧ	
	z	Ѣ ѣ, Ѥ ѥ	

*Bukvicze svojstvenne Slavenskomu jeziku.*

Horv: s, Slav: i Dalmat:	x	Ж ж - - - -	
Slavon: cs, Dalmatski	ç	Ѧ ѧ	
Dalm: Horv: i Slavon:	ch	Ѣ ѣ (illyriçko)	
Dalm: f, Hor: i Slav:	sh	Ш ш	
Dalmatski	fç	Щ щ	
Bezglasnicza		Ъ ъ	
Slavonski j, Horvatzki	y	Ь ь	
	je	Ѣ ѣ	
	ju	Ю ю	
	ja	Ј ј, Ѧ ѧ	
Horv: psz, Slav: i Dalm:	ps	Ѣ ѣ (gherçko)	
	th	Ѣ ѣ (gherçko)	

Ѣ Ѣ, u početku rjeçi, samo, i poslje glasnicze, izgovarase kako je: Ѣсень Ѣ време, поѢлкѢ коѢгѢ чѢеѢ зѢмѢ: Jesen je vreme, poslje kojega çajese zima. U ne-slavenskoj rjeçi izgovarase kako e: ѢгѢпетѢ Eghypet, НѢѢ Noe, ФѢнеѢѢѢ Phinees.

Ξενοφώντѡ, Ξέρξης, Αλεξάνδρε, Νάξια.  
 Υεσώπα, ὕμνι, ἱλλύρι; κρύτι, быти.  
 Ζηοή, ζέλιε, ζαράβω; злѡба, змѣнца.

\* \* \* \* \*

Женѧ, жарь, живѡтъ, желѣзо, жало.  
 Человѣкъ, чистота, чѧша, чѡдо, чрѣво.  
 Жилимъ, жебе, жьрдѧ, жѡдь, жѡка.  
 Шершень, шило, шѡба, шарѣно, шѧлтиге.  
 Цѡка, цитъ, ципати, циръ, циръ.  
 Къ текѧ, снѣмъ, вѣ домѣ, ѡбѣти, ѡтрѣни.  
 Балъ, лѣнь, дождь, рѡваво, гьзргьево.  
 Лѣпота, ѣзгра, кѣжати, сѣно, болѣ.  
 Ютро, юхѧ, югъ, юница, ключь, любѣти.  
 Язѡка, яе, помѣтъ, якогъ, волъ, ядро.  
 Цѧломъ, Самψѡнъ, Лѧмψакъ, Буψύχѣи.  
 Θωμѧ, Θεόδωρѡ, Θεοφύλαктѡ, Δοσιδѣи.

Й ѣ, *kratko i, j, sluxi poslje glasnicz, kako*

Ь ѣ *poslje soglasnicz: Дѧи daj, вѡнѣка vojska,*  
 рѡнно rujno, пѣи rij; Пѣрь persj, добытъ do-  
 bytj, рыдь rydj, тѡдь tudj.

Ѡ Бѡже! о Воже! сѢ Славѧни! о Slavjani!



*Azbuka Slavenska, stavlena po svojemu redu.*

	<i>Dalmatski.</i>	<i>Slavonski.</i>	<i>Horvatzki.</i>
А а	a	a	a
Б б	b	b	b
В в	v	v	v
Г г	gh	g	g
Д д	d	d	d
Е е	e	e	e
Ж ж	x	x	s
З з	z	z	z
И и	i	i	i, y
Ї ї	i, j	i, j	i, j
К к	k	k	k
Л л	l	l	l
М м	m	m	m
Н н	n	n	n
О о	o	o	o
П п	p	p	p
Р р	r	r	r
С с	s	s	sz
Т т	t	t	t
У у (Оу оу)	u	u	u

	<i>Dalmatski.</i>	<i>Slavonski.</i>	<i>Horvatzki.</i>
Ѣ Ѣ	u	u	u
Ф ф	f (ph)	f (ph)	f (ph)
Х х <sup>x</sup>	h	h	h
Ц ц	cz	cz	cz
Ч ч	ç	cs	(tsh) ch
Ѡ ѡ	ch	ch	ch
Ш ш	f (sc)	sh	sh
Щ щ	fç	shcs	(shtsh)shch
Ъ ъ	<i>bez glasa</i>	<i>bez glasa</i>	<i>prez glasa</i>
Ы ы	i	i	i (y)
Ь ь	(gl * gn)	j	y
Ѥ ѥ (Ѧ ѧ)	je	je	je
Ю ю (Ѯ ѯ)	ju	ju	ju
Ѡ ѡ, Ѣ ѣ	o	o	o
Ѥ ѥ, Ѧ ѧ	ja	ja	ja
Ѩ ѩ	ks	ks	x, ksz
Ѱ ѱ	ps	ps	psz
Ѳ ѳ	t (th)	t (th)	t (th)
Ѵ ѵ	i	i	i (y)

* КрѠль	Kragl!	Kralj	Kraly
Кѡнь	Kogn!	Konj	Kony
Бѡдь	Vod- - ?	Vodj	Vody, -gy

Skrachenicę .

Аггль  
 агглекій  
 аплъ  
 аплекій  
 архъ аггль  
 архъ агглекій  
 блгть  
 блгвѣнъ  
 блгъ  
 блженъ  
 бгъ  
 бго блгт-  
 нын  
 бца  
 бжтво  
 блка  
 влчество  
 влчца  
 вокрніе  
 гль  
 глати

Ангелъ  
 ангелкій  
 апостолъ  
 апостолекій  
 архъ ангелъ  
 архъ ангел-  
 екій  
 благодать  
 благо словен  
 блгъ  
 блженъ  
 богъ  
 бого блго-  
 датнын  
 богородица  
 божество  
 блдыка  
 владычество  
 владычица  
 вокресеніе  
 глаголъ  
 глаголати

гдъ  
 гдрь  
 гднь  
 гдннъ  
 гдство  
 гжа  
 двдъ  
 днь  
 дхъ  
 дховнын  
 дша  
 два  
 двца  
 двтво  
 епкпъ  
 епкпство  
 евліе  
 евлістъ  
 імкъ  
 іерлімъ  
 інгъ  
 інль

гсподь  
 гсподарь  
 гсподень  
 гсподннъ  
 гсподство  
 гспожа  
 давидъ  
 день  
 дхъ  
 дховнын  
 дша  
 два  
 двница  
 двство  
 епископъ  
 епископство  
 евангеліе  
 евангелістъ  
 имарекъ  
 іерусалимъ  
 інсгъ  
 іеранль

Інскіи	Ісраілскіи	Пѣлникъ	Понедѣл-
Кнзъ	Кнзъ		никъ
крѣтъ	крѣтъ	прѣвъ	прѣведенъ
крѣтъ	креститель	прѣча	прѣдѣча
крѣніе	крѣніе	прѣрътъ	прѣмѣдрость
Мрїа	Марїа	прѣбенъ	прѣподѣбенъ
мѣти	мѣти	прѣтъ	прѣсвѣтъ
мѣрдїе	мнлогѣрдїе	прѣтолъ	прѣстолъ
мѣтына	мнлостына	прѣш	прѣсш
мѣтъ	мнлостъ	прѣрокъ	прѣрокъ
мѣнцъ	младѣнецъ	рѣтвенъ	рѣждѣст-
мѣтва	молѣтва		венъ
мѣръ	мѣдръ	рѣтво	рѣждѣство
мѣрътъ	мѣдрость	сѣтъ	свѣтъ
мѣчнкъ	мѣченикъ	сѣтъ	свѣтитѣль
мѣцъ	мѣсѣцъ	сѣнникъ	свѣщенникъ
Ншъ	Нашъ	сѣце	сѣрдце
нѣный	нѣсный	сѣва	сѣва
нѣбо	нѣбо	сѣрътъ	сѣмѣрътъ
нѣла	нѣдѣла	сѣнце	сѣолнце
нѣнѣ	нѣнѣ	сѣпѣтъ	сѣспѣтитѣль
Оцъ	Отѣцъ	сѣсѣніе	сѣспѣніе
Очь	Отѣчь	сѣсѣ	сѣспѣсѣ
Очѣство	Отѣчѣство	сѣт: сѣ:	сѣтѣхъ

Стрѣть	Стрѣсть	Црца	Царница
Трѣть	Трневѣть	црь	царь
трѣтоѣ	трневѣтоѣ	црѣкѣи	царскѣи
трѣца	трѣнца	црѣтво	царство
трѣченъ	трѣнченъ	црѣковь	цѣрковь
трѣчнкъ	трѣчникъ	члкъ	человѣкъ
трѣчнѣскъ	трѣчнѣскъ	члчъ	человѣчъ
трѣчть	трѣчитель	члчѣскѣи	человѣчѣскѣи
Хрѣтіанни	Хрѣстіанни	чть	чѣсть
Хрѣтовъ	Хрѣстовъ	чтѣни	чѣстни
Хрѣтосъ	Хрѣтосъ	чтѣта	чѣстѣта

Manja Skrachenja .

Дѣнш	Дѣвш	ѿ ѿ	ѿтъ
люскѣи	людскѣи	бдѣи	бдѣтъ
бѣзакѣнѣ	бѣзакѣнѣ	твѣи	твѣихъ
бѣи	бѣилъ	вѣ	вѣ
мои	моимъ	кѣ	кѣ
возѣ	вонзѣ	сѣ	сѣ
бѣтѣтвѣ	бѣтѣтвѣ	нѣхъ	нѣхъ

\*

\*

\*

Cisla (Broi)

ѢДИНЪ	А	ДВАДЕСЯТЬ И ТРИ	КГ
ДВА	Б	ДВАДЕСЯТЬ И ЧЕТЫРИ	КД
ТРИ	Г	ДВАДЕСЯТЬ И ПЯТЬ	КЕ
ЧЕТЫРИ	Д	ДВАДЕСЯТЬ И ШЕСТЬ	КС
ПЯТЬ	Е	ДВАДЕСЯТЬ И СЕДЬМЬ	КЗ
ШЕСТЬ	С	ДВАДЕСЯТЬ И ОСЬМЬ	КН
СЕДЬМЬ	З	ДВАДЕСЯТЬ И ДЕВЯТЬ	КД
ОСЬМЬ	И	ТРИДЕСЯТЬ	Л
ДЕВЯТЬ	Д	ЧЕТЫРЕДЕСЯТЬ	М
ДЕСЯТЬ	І	ПЯТЬДЕСЯТЬ	Н
ѢДИННАДЕСЯТЬ	І	ШЕСТЬДЕСЯТЬ	О
ДВАННАДЕСЯТЬ	В	СЕДЬМЬДЕСЯТЬ	П
ТРИНАДЕСЯТЬ	Г	ОСЬМЬДЕСЯТЬ	Р
ЧЕТЫРЕННАДЕСЯТЬ	Д	ДЕВЯТЬДЕСЯТЬ	С
ПЯТНАДЕСЯТЬ	Е	СТО	Т
ШЕСТЬНАДЕСЯТЬ	С	ДВѢСТА	У
СЕДЬМЬНАДЕСЯТЬ	З	ТРИСТА	Ф
ОСЬМЬНАДЕСЯТЬ	И	ЧЕТЫРИ СТА	Х
ДЕВЯТНАДЕСЯТЬ	Д	ПЯТЬ СѢТЪ	Ц
ДВАДЕСЯТЬ	К	ШЕСТЬ СѢТЪ	Ч
ДВАДЕСЯТЬ И ѢДИНЪ	КА	СЕДЬМЬ СѢТЪ	Ш
ДВАДЕСЯТЬ И ДВА	КВ	ОСЬМЬ СѢТЪ	

ДѢВАТЬ СѢТЪ	Ц	ШЕСТЬ ТЫСЯЦЪ
ТЫСЯЦА	Ч	СѢДМЬ ТЫСЯЦЪ
ДВѢ ТЫСЯЦИ	Ш	ОСЕМЬ ТЫСЯЦЪ
ТРИ ТЫСЯЦИ	Г	ДЕВАТЬ ТЫСЯЦЪ
ЧЕТЫРИ ТЫСЯЦИ	Д	ДЕСЯТЬ ТЫСЯЦЪ
ПЯТЬ ТЫСЯЦЪ	Е	СТО ТЫСЯЦЪ

Ц Ш Ч Ш Г Д Ш Е  
 Ч Ш Г Д Ш Е

*Imenà Bukvicz Azbuke Slavenske, i Azbuka Russka svjetska s' Krajnskom.*

		Russki.	Krajnski.
АЗЪ	А А	А а	a
БЪКИ	Б Б	Б б	b
ВѢДИ	В В	В в	v, w
ГЛАГОЛЬ	Г Г	Г г	g
ДОБРО	Д Д	Д д	d
ЕСТЬ	Е Е	Е е	e
ЖИВѢТЕ	Ж Ж	Ж ж	sh
СѢЛО	З З	—	s
ЗЕМЛЯ	З З	З з	s
ИЖЕ	И И	И и	i
Ї	Ї Ї	І і	i, j
КАКЪ	К К	К к	k
ЛЮДИ	Л Л	Л л	l
МЫСЛѢТЕ	М М	М м	m

			<i>Russki.</i>	<i>Krajnski.</i>
НАШЪ	Н н		Н н	n
ОНЪ	О о		О о	o
ПОКОИ	П п		П п	p
РЦЫ	Р р		Р р	r
СЛОВО	С с		С с	f
ТВЕРАДО	Т т		Т т	t
У	У у	}	У у	u
УКЪ	У у		—	u
ФЕРТЪ	Ф ф		Ф ф	f (ph)
ХЪРЪ	Х х		Х х	h
ЦЫ	Ц ц		Ц ц	z
ЧЕРВЪ	Ч ч		Ч ч	zh
ЧЕРВЪ	Ч ч		(Ч ч)	(kj, tj)
ША	Ш ш		Ш ш	sh
ЩА	Щ щ		Щ щ	shzh,shzh,shzh
ЪРЪ	Ъ ъ		Ъ ъ	—
ЪРЪ	Ы ы		Ы ы	y
ЪРЪ	Ь ь		Ь ь	j
ИТЬ (ИТЬ)	Ъ ъ		Ъ ъ	je, é
Ю	Ю ю		Ю ю	ju
Ѡ	Ѡ Ѡ		(О о)	o
Ѡ	Ѡ Ѡ		Я я	ja
КѠ	Ѡ Ѡ		(Кс, Гс)	x, kf



	Ψ	ψ	Russki.	Krajnski.
ПСИ	Ψ	ψ	( Пс )	pf
ДНТА	Θ	θ	Θ θ	t ( th )
ИЖИЦА	Υ	υ	Υ υ	y, v

*Russi, u početku tudje rječi, i poslje glasnicze, za čisto E, pišu θ: Эклога, Ecloga, Поэма, Poëta. Bukvicza russka ю jest jo: Падсно, Pljosno.*

Тко хели saversheno poznati ове dvje, i tretju S. Hieronuma, Slavenske Azbuke; Slavensko lpero Rukopisanje, i mnoga druga, koja tyčuse razliĉnyh Slavenskih Narodaa imena, jezuka, i pisma; taj nek si dobavi sljedujuĉe knjige:

**БѢКВАРЬ СЛАВЕНСКІЙ ТРІАЗВУЧНЫЙ, ИЛИ ПЕРВОЕ СЪКОВОДСТВО КЪ ПОЗНАНІЮ КНИГЪ И ПИСАНІЙ, ВО УПОТРЕБЛЕНІЕ СЛАВЕНО-СЕРБОВЪ. ВЪ МЛѢТКАХЪ АѢВІ, У ПАНЕ ТЕОДОСІЕВА.**

Бесѣдовникъ Иллустрическо-Италіанскій, во употребленіе двухъ Народовъ. ВЪ МЛѢШКАХЪ 1810, у ПАНЕ ТЕОДОСІЕВА.